

N. Hage: Da jeg anseer denne Sag for at være af særdeles Vigtighed, havde jeg ønsket at holde en lang Tale; men jeg kan mærke paa Lufsten, at den ikke vilde blive modtaget med synderlig Velvillie, og jeg skal derfor med faa Ord anbefale, hvad min ærede nærmeste Nabo tilhøre (Liebe) nævnte, nemlig at slaa alle Vædringsforslagene ihjel. Jeg opfattede min ærede Nabos Foredrag noget anderledes end den høitærede Minister; denne erklærede sig i fuld Samklang med ham; men det forekommer mig at være en noget ny Maade at forstaae Ordet „Samklang“ paa; thi Ministeren erklærede sig for Vædringsforslaget under Nr. 3, og min ærede Nabo vil tillintetgjøre det; jeg maa imidlertid tiltræde min ærede Nabos Forslag om at lade Loven gaae igjennem saaledes, som den er kommen til os fra Landsthinget. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) meente, at det vilde være urigtigt, om vi ikke vedtog hans Forslag, idet mange Kommuner vare lofede til at gaae ind paa Sagen. (Tscherning: Hør!). Det ærede Medlem, som interesserer sig saa stærkt for det foreliggende Spørgsmaal, at han uafslægt ledsager Forhandlingerne med sine „Hør“, vil mulig lade os nyde godt af hans Undersøgelser angaaende Sundhedsvæsenet; men jeg vil nu blive ved den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds. Jeg skal da bemærke, at det dog er besynderligt, at vi, da Lovudkastet efter hans Mening gaaer en saa gal Vej, ikke fra et eneste Sted i Landet have hørt klage over Forlokkelse; ikke en eneste Klage over disse Sundhedsvedtægter er — saavidt mig bekendt — kommen til Rigsdagen. Naar vi nu erindre, at disse Vedtægter ikke før i Slutningen af 1860 ere komne ud i Verden til Brug og først succesive ere førte igjennem, snart hist, snart her, saa synes det mig dog, at man nok kunde give dem endnu nogen Levetid for at see, om de virke helvigt eller ikke. Jeg vil haabe, at det er et eneste staaende Tilfælde, at man, som nævnt, i Aarhus har en Sundhedskommission, men uden at man hører Noget hverken til den eller til Vedtægten; enten maa Aarhus være et saakundt og fortræffeligt Sted, at Kommissionen

ikke har nogen Velighed til at udsolde sin Virksomhed, eller ogsaa maa denne forstaae Lovgivningen paa en sær Maade. Er det dog ikke besynderligt, at man her gjennem Lovgivningen foretager de alvorligste Skridt f. Ex. for at aflede skadeligt Vand paa Jorder, og her koster det saa uhyre Uleilighed at faae en Lov, der gaaer ud paa at stille levende Mennesker af med skadeligt Vand, skadelige Dunster eller anden Ureenlighed af en eller anden Art, der skader Menneskets Sundhedstilstand, ligesom stillestaaende Vand skader Jorderne. Er det nogenstunde alvorligt blevet modbevist, at Febre og andre Sygdomme især have deres Grund i Svineri, stillestaaende Vand osv., kortsagt i alle de Ting, som Sundhedsvedtægterne skulle stille os af med? Er det saa, da bør vi ikke blive staaende ved Sundhedsvedtægter, men jeg haaber, at vi fremtidig ved Lov saavidt muligt ville raade Bod paa Sligt. Lad os erindre, at medens det er de Formuende i en Kommune, som komme til at betale deres Part af de mulige Omkostninger ved disse Sundhedsvedtægter, saa er det den Fattige, den ringeste Deel af Befolkningen, som især nyder Goderne af disse Foranstaltninger; thi den, der boer i et daarligt Huus, gaaer daarlig klædt og er daarligt forsynet med Tøvevarer og Brændsel, er langt mere udsat for Paavirkningen af saadanne skadelige Ting end den, der boer godt og lever godt. Der er i det Hele taget saamange Goder at opnaae ved Gjennemførelsen af Sundhedsvedtægter, at jeg haaber, man ikke vil blive staaende paa den Vej, vi nylig have betraadt, men ganske roligt fortsætte paa den, indtil man endelig faaer en Lov, som ordner disse Sager paa en heldigere Maade.

Justitsministeren: Det maa være undgaaet den ærede Rigsdagsmand (N. Hage), som nu havde Ordet, at jeg stadig har erklæret, at saaledes som Loven er affattet, vilde ethvert af de tre omhandlede Vædringsforslag være unyttigt; men at der, dersom Thinget skulde ansee det hensigtsmæssigt til større Veroligelse at antage noget af dem, er der fra min Side Intet til Hinder derfor. Det er i fuldstændig Samklang hermed, at jeg har udtalt mig.